

GROMADZIĆ (22) *vb impf*

-o- (10), -ó- (1) *PudłFr*; a *jasne*.

inf gromadzić (9). ◇ *praes 1 sg* gromadzę (4). ◇ *3 sg* gromadzi (2). ◇ *2 pl* gromadzicie (2). ◇ *fut 3 sg m* gromadzić będzie (1). ◇ *imp 2 sg* gromádz (1). ◇ *con 3 sg m* by gromadził (1). ◇ *3 pl m pers* by gromadzili (1). ◇ *part praes act* gromadzac (1).

Sł stp brak, Cn notuje, Linde XVII w.

1. Zbierać, składać na jedno miejsce, na kupę; *exstruere Mącz, Cn; cumulare Calag, Cn; globare Mącz; accumulare, acervare, acervatim struere, aggerere, agglomerare, coacervare, coadunare, congerere, conglobare, conglomerare, constipare, construere, contrahere in acervum, redigere, regerere Cn (10) : Gromadzić. Cumulare. Calag 266a.*

gromadzić co w co (1): Extruere stramenta in acervum, W łtóg gromádzić słomę. *Mącz 422d.*

gromadzić do czego (1): Tęby łámey ná Wiofnę łąki kwitnąć miály: Tę łámey żącby miano/ kiedy kłos doftály. Tę łámey ku Iešieni do gumná grómádzić *PudłFr 71.*

Zwrot: »na jedną kupę gromadzić« (1): Globo, Ná yednę kupę gromádzę/ krążę. *Mącz 146c.*

W przen [co] (2) : List mi ten całą rotę myśli y boiážni Gromádzi *CiekPotr 76.*

gromadzić do czego (1): ábychmy Pánu Bogu połufzni byli/ á wołą iego pełnili/ nie ná łáme y gołey wierze przełtawájąc/ do ktorey wy iák do mátnie włyżftko pędźicie y gromádzicie. *WujJud 233.*

a. O ludziach; cogere, congregare, densare Cn (4) :

gromadzić kogo (3): Przy lešiech drzewem robiące rzemieślniki gromádz każdy. *GostGosp 154, 32, 140.*

α. Jednoczyć [co] (1) : y modli łie Bogu/ [...] á żeby nas zbáwił: y gromádził á záchował Kościół łwoy. *WujJudConf 227v.*

2. Powiększać ilość, powiększać stan posiadania; *coacervare, construere, struere Mącz, Cn; compilare, contrahere, corradere, oggerere, stipare Cn (12) :* Lignor, Drew przycziniam/ Gromádzę [!]. *Mącz 193b, 345c.*

gromadzić co (6): nic bárzyey nye chłodzi/ yedno pyenyądze myeć/ łkárby gromádzić/ imyoná kupowác/ gołpodárftwá nábywác. *GliczKsiąż M5; Mącz 422c, d, 423c; ále żeby łie thu tylko dobrze mieli/ wczáfow łwych ná włzem vżyli/ á żeby bogáctwá gromádzili. RejPosWstaw 42; iáko mrowki żiarneczká wyborzyczne gromádzac/ przed oczy ich niełli RybGęśli A2v.*

W charakterystycznych połączeniach: gromadzić bogactwa, imienie, pieniądze (2), skarby.

Szereg: »zbierać, gromadzić« (2): *Mącz 461b; Prozné iego fráfłowánié/ Prozna praca/ y łtáránié: Zbiéra/ gromádzi/ łkupuie/ A niewié/ komu gotuie. KochPs 57.*

W przen [co ku czemu] (1) : á złošnik grzechy ku grzechom gromádzić będzie. *BudBib Eccli 3/28.*

a. O ludziach [kogo do czego] (1) : Lecż wy [...] y fáłżywe Proroki/ y te ktorzy w náuce od was rozni łą do Zboru wálzego gromádzicie ábyšcie trzye álbo czterzey łami we Zborze nie zołtáli. *WujJud 119.*

Synonimy: 1. zbierać; 2. przyczyniac, zbierać.

Formacje współrdzenne: nagromadzić, przygromadzić, przyzgromadzić, zgromadzić; nazgromadzac, przygromadzac, zgromadzac.

Cf **GROMADZENIE**

